# Sakal Dinen Gereklidir

﴾اللحية واجبة شرعاً ﴿

[Türkçe-Turkish-تركي]

Abdullah b. Abdulhamid el-Eseri

**Yayınlayan : Guraba Yayınevi**

2009 - 1430

islamhouse.com

# ﴿اللحية واجبة شرعاً ﴾

« باللغة التركية »

عبد الله بن عبد الحميد الأثري

الناشر : مكتبة الغرباء بتركيا

2009 - 1430

islamhouse.com

**SAKAL DÎNEN GEREKLİDİR...**

Hamd, Alemlerin Rabbi Allah'a mahsustur. Salâtü Selâm Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'ın, Ehlinin, Sahabesinin ve de kıyamete kadar onları dost edinen herkesin üzerine olsun.
Allahu Teala şöyle buyurdu:
*"Peygamber size ne verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan da sakının. Allah'tan korkun. Çünkü Allah'ın azabı çetindir."* (Haşr, 59/7)
*"Kim Allah'a ve Peygamberine karşı isyan eder ve sınırlarını aşarsa Allah onu, devamlı kalacağı bir ateşe sokar ve onun için alçaltıcı bir azap vardır."* (Nisa, 4/14).
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* de şöyle buyurdu:
*"Şeytan artık bu topraklar üzerinde kendisine tapılmasından ümidini kesmiştir. Fakat bunun dışında sizin önemsemediğiniz bazı şeylerde ona itaatiniz onu memnun eder. Bundan kaçının. Muhakkak ki ben size iki şey bıraktım ki bunlara sarıldığınız sürece sapıklığa düşmezsiniz. Bunlar Allah'ın Kitabı ve Peygamberinin Sünnetidir."*[1]
Bu ayet ve hadisler bize şunu ifade ediyor. Müslüman gerek akaid gerek feraiz gerekse dua ve zikirde ve bütün işlerinde Allah'ın Kitabı ve Peygamber'in Sünneti'ne sarılmadıkça gerçek bir müslüman olamaz. Bunun zahiren ve batınen, tam bir teslimiyet, gönül hoşnutluğu ve ihlas üzere olması gerekir. Şöyle ki; Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in sözlerini yeryüzündeki tüm insanların sözlerine tercih eder. Büyük küçük ayrımı yapmadan İslam'ın tüm emirlerine sarılmaya çalışır. Zira İslam parçalanamaz bir bütündür. Hak bölünme kabul etmez. İslam'da orta bir çözüm yoktur. Bazılarınca küçük görünen bir bir takım emirler şeriatin nazarında büyüktür.
*"Bunun önemsiz olduğunu sanıyorsunuz. Halbuki, Allah katında çok büyük (bir suç)'tur."* (Nur, 24/15)
Bilindiği gibi, bugün bir çok müslüman sakal tıraşı hastalığına müptela durumdadırlar. Kültür işgalinin etkisi ile müslümanlar başta sakal tıraşı olmak üzere bir çok gayri İslami adet ve davranışları benimsemiş bulunuyorlar. İslam ümmetinin aydınlık tarihinde böyle bir şey görülmemiştir. Müslümanların hidayet önderi imamlarından sakalını kesen tek bir fert dahi yoktur. Bu sapık adet bize, ülkemizi işgal eden kafirlerden veya aramızdan kafirlerin ülkelerine gidip, salih geçmişlerinin yolundan yüz çevirip kendilerini tamamen onlara benzeterek, kendilerine müminlerin yolundan başka yollar seçen kimseler vasıtasıyla girmiştir.
Allahu Teâlâ'nın müslüman kardeşlerimizi faydalandırması ümidiyle burada sakalın İslam'daki yerini açıklamaya çalışacağız.[2]

**Sözlükte Ve Şeriatte Sakalın Ölçüsü:**

**Sakal:** Yanaklar ve çene arasında çıkan kılların ismidir.
Bıyık dışında, çene, iki çene kemiği altı, iki yanak ve boynun iki yanında biten tüm yüz kılları sakaldır.
**Sakal bırakmanın hükmü:** Sakal bırakmak akıl baliğ bütün müslüman erkeklere farzdır. Bunu, bırakılmasını emrederek, kesilmesini veya bir kabzadan fazlasının kısaltılmasını yasaklayarak Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* farz olduğunu bildirmiştir.[3]

**Sakal Bırakılması Hakkında Hadisler:**

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
*"Bıyıkları kısaltın, sakalları bırakın."*[4]
*"Bıyıklarınızı iyice kısaltıp, sakallarınızı bırakın"*[5]
*"Mecusilere muhâlefet edin, sakallarınızı uzatın, bıyıklarınızı kesin"*[6]
*"Müşriklere muhhalefet edin sakallarınızı çoğaltın, bıyıklarınızı azaltın"*[7]

---

1 Hakim rivayet etmiştir. Sahihtir.
2 Abdullah Yolcu, Sakal Dinen Gereklidir, Guraba Yayınları El Broşürleri.
3 Abdullah Yolcu, Sakal Dinen Gereklidir, Guraba Yayınları El Broşürleri.
4 Müslim.
5 Buhari ve Müslim.
6 Müslim
7 Buhari ve Müslim.

*“On şey fıtrattandır: Bıyığın kesilmesi, sakalın uzatılması, misvak, istinşak (Burna su çekmek), mazmaza (ağza su çekmek), tırnakları kesmek, parmak mafsallarını yıkamak, koltuk altını temizlemek, etek tıraşı olmak, intikhasu’l-mâ (yani istinca yapmak).”* [8]
İbn Ömer *radıyallâhu anhümâ* anlatıyor: Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurdular ki:
*“Bıyıkları kısaltın, sakalları olduğu gibi bırakın.”*[9]
Hadis metinlerinde geçen “Evfû”, “Veffirû” E’fu” ve “Ercû” gibi tüm kelimeler aynı anlamı ifade ederler. Yani sakalın kendi hali üzerine bırakılması anlamına gelir.
***** İ’fa demek sakalın hiç kesilmeden uzaması ve çoğalması için kendi haline bırakılması demektir. “Evfu, E’fu anlamındadır. Yani sakalın kısaltılmaksızın, kendi hali üzere olduğu gibi bırakılması anlamındadır.
***** Kisra’nın Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’e gönderdiği iki elçinin ikisi de sakallarını kesmiş, bıyıklarını ise uzatmışlardı. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* huzuruna gelen bu adamların yüzlerine bakmak istemedi ve onlara
*“Yazıklar olsun, size bunu kim emretti?”* diye çıkıştı. Onlar da
“Bize bunu Rabbimiz (yani Kisra) emretti” dediler. Bunun üzerine Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
*“Fakat Rabbim bana sakalımı uzatmamı ve bıyığımı kısaltmamı emretti.”*[10]
Allahu Ekber! Vah! O sakalını kesen müslüman, işin büyüklüğüne baksın ki; acaba Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* onun yüzüne bakmaktan eza duyarsa ne hissedecek? Hatta yüzünü şöyle diyerek ondan çevirirse ne cevap verecek?
“Yazıklar olsun! Sana bunu kim emretti?!” Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* ashabına emrettiği her şeyi öncelikle kendisi yerine getirirdi. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* uzun ve gür sakallı idi. [11]

**Sakal Tıraşının Haram Olduğuna Dair Deliller:**

**1) Allah’ın yarattığını değiştirme:** Allahu Teâlâ şöyle buyurdu:
*“Allah’ın yaratışında değişme yoktur.”* (Rum, 30/30)
Yani Allah’ın yaratışında ve sizi yarattığı şekilde değişiklik yoktur. Allahu Teâlâ İblis’in şöyle dediğini naklediyor:
*“Şüphesiz onlara emredeceğim de Allah’ın yarattığını değiştirecekler.”* (Nisa, 4/99).
Bu nas açıkça, şerî bir izin olmaksızın, Allah’ın yarattığını değiştirmenin, şeytanın emrine itaat olduğunu göstermektedir. Sakal tıraşının Şeytan’ın sevdiği ve emrettiği bir yaratılışı bozma eylemi olduğunda hiç kuşku yoktur.
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
*“Kendilerini güzelleştirmek için dövme yapan ve yaptıran, yüzden kıl alan (kaşlarını inceltiren), dişlerinin seyrekleştirmek için dişlerinin arasını yontturan kadınlara Allah lanet etmiştir. Allah’ın yaratmış olduğu şekli bozanlara da lanet etmiştir.”*[12]
Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bütün bu davranışları Allah’ın yaratmış olduğu şekli bozmak olarak kabul etmiştir. Sakal tıraşının da güzellik için işlenilen bir yaratılışı bozma eylemi olduğunda şüphe yoktur. Ve bu davranış da, yaratılışı bozmaya yönelik diğer davranışlar ile, laneti gerektiren illette müşterektir. Sakal tıraşı Allah’ın yarattığına itiraz demektir. Zira Allahu Teâlâ insanı en mükemmel surette yaratmıştır. Allah *azze ve celle* şöyle buyurdu:
*“Sizi şekillendirdi ve şekillerinizi de güzel yaptı.”* (Tegabun, 64/3)
*“Biz, hakikaten insanoğlunu şan ve şeref sahibi kıldık.”* (İsra, 17/70)
*“Biz insanı en güzel biçimde yarattık.”* (Tin, 95/4)
*“Bu, her şeyi sapasağlam yapan Allah’ın sanatıdır.”* (Neml, 27/88)
Şüphesiz sakalın kesilip atılması bu büyük nimeti inkar anlamına gelir.
**2) Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in emrine muhalefet:** Yukarıda örnek verdiğimiz hadislerde Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* açıkça sakalın uzatılmasını emretmiş ve kesilmesini yasaklamıştır. Emir ise, emredilen şeyin yapılmasını gerektirir. Emre uyan sevap, uymayan ceza görür. Usulü fıkıhta emir, karine ile lafzın zahiri anlamının kast edilmediğinin anlaşılması hali hariç, vücub ifade eder. Burada ise tüm karineler vücubu tekid etmektedir. Bütün bunlardan sakal tıraşının Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*’in açık ve kesin emrine aykırı olduğu anlaşılmaktadır.
Allahu Teâlâ şöyle buyurdu:
*“Her kim Allah ve Rasûlüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.”* (Ahzab, 33/36).
*“Artık kim Allah’a ve Rasulüne karşı gelirse, bilsin ki ona, (kendi gibilerle birlikte) içinde ebedî kalacakları cehennem ateşi vardır.”* (Cinn, 72/23).

---

[8] Müslim
[9] Müslim.
[10] Hasen bir hadistir. İbn Cerir et-Taberi rivayet etmiştir.
[11] Abdullah Yolcu, Sakal Dinen Gereklidir, Guraba Yayınları El Broşürleri.
[12] Buhari ve Müslim.

**3) Kafirlere benzemek:** Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* birçok sahih hadisinde *"Mecusilere muhalefet edin..." "Müşriklere muhalefet edin..."* ve *"Ehli kitaba muhalefet edin..."* buyurmuştur. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* sakal tıraşının müşriklerin adeti olduğunu ve müslümanların onlara muhalefet etmelerini ve benzememeleri gerektiğini bildirmiştir. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu.
*"Kim bir kavme benzemeye çalışırsa o, onlardandır."*[13]
Sakal tıraşı bugün çoğu kafir miletlerin şiarı olmuştur. Bu çirkin adet bize onlardan geçmiştir. Efendimiz şöyle buyurdu: *"Başkasının sünneti ile amel eden bizden değildir"*[14]
**4) Kadınlara benzemek:** Açık bir gerçektir ki Allah'ın erkekleri kadınlardan ayırdığı en önemli şeylerden biri sakaldır. Bunun tıraş edilmesi de erkeklerle kadınlar arasında ileri derecede benzerlik meydana getirir. Erkeklerden kadınlara benzemeye çalışanlar ise, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in diliyle lanetlenmişlerdir.
*"Erkeklerden kadınlara benzemeye çalışanlar lanetlenmişlerdir"*[15]
Eğer sakal tıraşı kadınlara benzemek değilse, kadınlara benzemek ya ne ile olur?! Sakalın erkekler için birçok faydaları vardır. Bunlardan bazıları şunlardır: Süstür, vakardır, heybettir ve kadın ile erkek arasındaki farktır.
**5) Fıtrata aykırılık:** Allahu Teâlâ şöyle buyurdu
*"(Rasûlum!) Sen yüzünü hanîf olarak dine, Allah insanları hangi fıtrat üzere yaratmış ise ona çevir. Allah'ın yaratışında değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler."* (Rum, 30/30)
*Fıtrat:* Yani sünnet. Yani Allah'ın insanları yarattığı saf, temiz hal. İnsanlar buna eğilim duyarlar, buna aykırı şeylerden kaçınma eğilimi üzerine yaratılmışlardır. İnsan fıtrattan gelen bu hasletleri terk ettiği takdirde, insanlığından bir şey kalmaz. Sakal Peygamberlerin seçtikleri ve şeriatlerin üzerinde müttefik oldukları eski bir sünnet ve fıtrattan gelen bir haslettir. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Hulefai Raşidin, Sahabe ve Tabiin'in tamamı uzun sakallı idiler.
Sakal tıraşı; israf, vakit kaybı ve günahı açığa vurmaktır: Sakal tıraşı için jilet, tıraş sabunu ve saire şeylere masraf yapılmaktadır ki bu da Allah'ın bize emanet olarak verdiği malı uygun olmayan işlerde harcamaktır. Yarın Allah, kıyamet gününde bunun hesabını soracaktır. Bu iş için harcanan paranın fazla bir şey olmadığı söylenemez. Zira Allahu Teâlâ şöyle buyurmuştur:
*"Kim de zerre miktarı şer işlemişse onu görür."* (Zilzâl, 99/9)
Aynı şekilde müslümanın vakti de çok kıymetlidir. Böylesi haram işler ile zayi edilmemesi gerekir. Sakal tıraşı açıkça günah işlemek ve bunu herkese göstermektir. Günahını izhar edenlerin günahları affolunmayacaktır. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
*"Bütün ümmetim affolunur, ancak günahlarını açıktan işleyenler hariç."* [16]

**İmamların Sakal Tıraşı Konusundaki Sözleri:**

Bütün fakihler sakal tıraşının haram olduğunu belirtmişlerdir. İbn Hazm "Meratibu'l İcmaa" da şöyle diyor: "Sakal tıraşının caiz olmayan çirkin bir davranış olduğu konusunda ittifak etmişlerdir. Yüz, Allah'ın yaratıcılık kudretinin ileri derecede ifadesini bulduğu bir organdır. Dolayısıyla bu organa saygı duyulması ve korunması gerekir; çirkinleştirilmesi veya ihanete uğratılması değil! Abdullah b. Yezid el-Ensarî *radiyallahu anhü*'den "Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* yağma ve ibret amacıyla organların kesilmesini yasakladı."[17]
* İbn Teymiyye "İhtiyaratu'l-İlmiyye" de şöyle der: "Sahih hadislerde belirtildiği üzere sakal tıraşı haramdır. Kimse mübah görmemiştir."
* Hanefilerden İbn Abidin "Reddü'l-Muhtar" da şöyle der: Erkeğin sakalını kesmesi haramdır.
* İmamı Şafi de "el-Ümm" de sakalı tıraşın haram olduğunu belirtmiştir.
* Malikilerden de el-Adevi, İmam Malik'den, sakal tıraşının mecusilerin işlerinden olduğunu nakletmiştir. İbn Abdilber de "Temhid" de sakal tıraşının haram olduğunu ve bunu ancak kadınlara benzeyen kadınsı erkeklerin yaptığını belirtmiştir.
Çağımızda, önder imamların yolundan giden birçok büyük alim de sakalı kesmenin haram olduğu görüşünde birleşmişlerdir.[18]

**Sakal Kısaltılabilir mi?**

---

13 Sahih, Ebu Davud.
14 Sahibul Camii: 5439.
15 Buharî.
16 Abdullah Yolcu, Sakal Dinen Gereklidir, Guraba Yayınları El Broşürleri.
17 Buharî.
18 Abdullah Yolcu, Sakal Dinen Gereklidir, Guraba Yayınları El Broşürleri.

Alimler bu konuda ihtilaf etmişlerdir. Elbette bu ihtilafın ayrıntılarının yeri bu kısa risale değildir. Fakat sözlü ve fiili hadisler ışığında en tercihe şayan görüş, sakalı kısaltmanın caiz olmadığıdır. Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'ın şemailinden biri de "sakalı çok idi"[19] "Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem* uzun sakallı idi."[20] Enes b. Malik *radıyallahu anh* O'nu anlatırken "Sakalı şuradan şuraya kadar doldurmuştu" dedi ve ellerini boynunun iki yarısında dolaştırdı.[21] Sahabe *radıyallahu anhüm* Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in öğle ve ikindi namazlarında Kur'an okuduğunu, "sakalının kıpırdamasından" anlıyorlardı.[22]
Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'ı sevdiklerini söyleyip de onun görüntüsünü ve ona benzemeyi sevmeyenlere ne demeli; Allahu Teâlâ şöyle buyurdu:
*"(Rasûlum!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin."* (Âl-i İmrân: 3/31)
Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in sakalını eninden ve boyundan kısalttığına dair hadis ise, hüccet olmayacak kadar çok zayıftır. Bazıları; Ömer ve oğlu Abdullah *radiyallahu anhüma*'ın sözlerine binaen sakalın bir tutamdan fazlasının kesileceğini söylemektedirler. Fakat bu hüküm doğru değildir. Zira sakalın olduğu gibi bırakılmasına dair sahih hadisler bu sözleri çürütmektedir. Sahih sünnetin olduğu yerde sahabe sözü ile amel edilmez. Çünkü kimsenin sünnete aykırı hüküm vermeye yetkisi yoktur. Sahabelerin *radıyallahu anhüma* görüşleri değil, rivayetleri hüccettir. Ayrıca Ömer ve oğlu *radiyallahu anhüma* bu sözü, yılın tüm günleri için değil, bayram günleri için demişlerdir. Bu hususta en sağlam söz, sahih hadislerin zahiri ile amel, yani sakalın kısaltılmadan kendi haline salıverilmesidir. Allah daha iyi bilir. Fakat şunu iyi bilmeliyiz ki, sakalın bir tutamdan fazlasının kısaltılması meselesi ictihadi bir konudur ve bu konuda nasihatten öte sakalını bu ölçüde kısalttı diye kimseye baskı uygulanamaz. Bir tutamdan az olacak şekilde kısaltmaya ise, hiçbir delil yoktur. Sakallarını bir tutamdan az olacak şekilde kısaltanların bu hatalarından dolayı hemen Allah'a tevbe etmeleri gerekir. Allah kendisine yönelip tevbe edenlerin tevbelerini kabul eder.
Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz: Tamamı idrak edilemeyenin tamamı terk edilemez. Ve az şey hiç yok olandan daha hayırlıdır. Sakalını kısaltan, bu davranışında hatalı olmakla beraber, sakalını tamamen tıraş edenden daha hayırlıdır. Bu konuda halk arasında şöyle bir misal vardır: "İnsanların ayıplarında, gücünün yettiğini bile yerine getirmekten kaçınan kimse kadar ayıp görmem" Tamamen bırakmayıp gücü yettiği halde sakalını kısaltan gibi... Oysa bu elde olan bir şeydir. Bizden bir şey gerektirmediği gibi bize mal ve zaman tasarruf sağlar.
*"Ey kavmimiz! Allah'ın davetçisine icabet edin."* (el-Ahkaf, 46/31)
Allah ve Rasulunü seven akıllı müslüman kardeşim! Şu sözün sahibi peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'ine muhalefet etmekten kaçın. *"Kim benim sünnetimden yüz çevirirse benden değildir."*[23] Sakalını kestiğin zaman kafirlere benzemiş olursun ki bu durumda Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'ın şu sözüne muhatap kalırsın:
*"Kim bir kavme benzemeye çalışırsa o onlardandır."*[24]
"Ey Allah'ın kulu, sana şu hadisi de hatırlatmak istiyoruz: Eş'as b. Süleym şöyle dedi: Halamdan duydum. Amcasının şöyle dediğini anlattı: "Medine'de yürürken arkamdan bir insan
*"İzarını yukarı kaldır, böylesi daha takvâya yakındır."* dedi. Birde ne göreyim; O Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem...*
'Ya Rasulallah, bu uzun bir hırka' dedim Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*
*'Ben senin için iyi bir örnek değil miyim?'* buyurdu. İzarına baktım Dizi ile ayakları arasında bacaklarının yarısında idi."[25]
Ey sakallarını tıraş eden müslüman! Sen bu konuda Rasulullah *sallallahu aleyhi ve sellem*'a mazeretler sıralarken, O sana şöyle dediği zaman ne yapacaksın? 'Ben senin için iyi bir örnek değil miyim?. Daima ahireti düşünüp, fitneler diyarı, geçici dünya hayatına aldanmamak gerekir. Çünkü dünya hayatı gerçekten çok kısadır.
Ahiret hayatı ise ebedidir.
Sözlerimizi bitirirken; Peygamberimiz Muhammed'e, ailesine ve ashabına salat ve selam ederiz.[26]

---

19 Müslim.
20 Sahih, Ahmed.
21 *Tarihu İbn Asakir.*
22 Buharî.
23 Buhari ve Müslim.
24 Ebu Davud-Sahih
25 Sahih, Şemailu Tirmizî.
26 Abdullah Yolcu, Sakal Dinen Gereklidir, Guraba Yayınları El Broşürleri.